

389L0491

15.8.89

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 238/43

KOMISSION DIREKTIIVI,

annettu 17 päivänä heinäkuuta 1989,

moottoriajoneuvoja koskevien neuvoston direktiivien 70/157/ETY, 70/220/ETY, 72/245/ETY, 72/306/ETY, 80/1268/ETY ja 80/1269/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen

(89/491/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamis-

sopimuksen,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen sallittua melutasoa ja pakojärjestelmää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/157/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 87/354/ETY⁽²⁾, ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen ottomoottoreiden ilman pilaantumista aiheuttavien kaasupäästöjen vähentämisestä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä maaliskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/220/ETY⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/436/ETY⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 5 artiklan,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen ottomoottorilla varustettujen moottoriajoneuvojen radiohäiriöiden vaimennusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä kesäkuuta 1972 annetun neuvoston direktiivin 72/245/ETY⁽⁵⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan,

ottaa huomioon ajoneuvojen dieselmoottoreiden päästöjen vähentämiseksi toteutettavia toimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 2 päivänä elokuuta 1972 annetun neuvoston direktiivin 72/306/ETY⁽⁶⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen polttoaineen kulutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1980 annetun neuvoston direktiivin 80/1268/ETY⁽⁷⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon moottoriajoneuvojen moottorien tehoa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1980 annetun neuvoston direktiivin

80/1269/ETY⁽⁸⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/195/ETY⁽⁹⁾, ja erityisesti sen 3 artiklan,

sekä katsoo, että

neuvoston direktiivissä 88/76/ETY⁽¹⁰⁾, jolla muutetaan direktiiviä 70/220/ETY, säädetään lyijyttömän bensiinin käyttöä koskevat vaatimukset; nykyisten moottoreiden mukauttaminen tällaisen polttoaineen käyttöön vaatii useissa tapauksissa asiaa koskevia teknisiä muutoksia, jotta moottorit olisivat edellä tarkoitettujen direktiivien mukaisia; sen vuoksi näyttää tarkoituksenmukaiselta ottaa huomioon lyijyttömän bensiinin nopeasti lisääntyvä käyttö helpottaa kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien muutosten hallinnollista käsittelyä; lisäksi näyttää myös olevan tarpeen tarkentaa direktiivin 88/76/ETY vaatimuksia, jotta pakokaasujen päästöjen rajoituslaitteilla varustetuissa ajoneuvoissa, joissa lyijyä sisältävän bensiinin käyttö on haitallista, ei käytettäisi lyijyä sisältävää bensiiniä; samoin näyttää tarkoituksenmukaiselta tässä direktiivissä säätää uudet polttoainetta koskevat vaatimukset dieselmoottoreille, joiden pakokaasujen hiukkaspäästöistä säädetään direktiivissä 72/306/ETY; olisi saatettava direktiivin 80/1269/ETY moottoreiden tehoa koskevat tekniset säännökset vastaamaan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission antamaa sääntöä,

on suotavaa saattaa nykyisen direktiivin edellyttämät muutokset jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä mahdollisimman nopeasti voimaan, sillä niitä tarvitaan erityisesti siirtymäkauden aikana, jolloin käytössä on sekä lyijyä sisältävää polttoainetta käyttäviä että lyijyttömän polttoaineen käyttöön suunniteltuja ajoneuvoja, ja

tämän direktiivin säännökset ovat moottoriajoneuvoja koskevien direktiivien mukauttamista tekniikan kehitykseen käsittelevän komitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan jäljempänä mainittuja direktiivejä tämän direktiivin liitteiden mukaisesti:

— direktiiviä 70/157/ETY liitteen I mukaisesti,

(¹) EYVL N:o L 42, 23.2.1970, s. 16

(²) EYVL N:o L 192, 11.7.1987, s. 43

(³) EYVL N:o L 76, 6.4.1970, s. 1

(⁴) EYVL N:o L 214, 6.8.1988, s. 1

(⁵) EYVL N:o L 152, 6.7.1972, s. 15

(⁶) EYVL N:o L 190, 20.8.1972, s. 1

(⁷) EYVL N:o L 375, 31.12.1980, s. 36

(⁸) EYVL N:o L 375, 31.12.1980, s. 46

(⁹) EYVL N:o L 92, 9.4.1988, s. 50

(¹⁰) EYVL N:o L 36, 9.2.1988, s. 1

- direktiiviä 70/220/ETY liitteen II mukaisesti,
- direktiiviä 72/245/ETY liitteen III mukaisesti,
- direktiiviä 72/306/ETY liitteen IV mukaisesti,
- direktiiviä 80/1268/ETY liitteen V mukaisesti,
- direktiiviä 80/1269/ETY liitteen VI mukaisesti.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset

määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1990. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

3 artikla

Tämän direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 17 päivänä heinäkuuta 1989.

Komission puolesta

Martin BANGEMANN

Varapuheenjohtaja

LIITE I

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 70/157/ETY LIITTEeseen I

Lisätään 6 kohta seuraavasti:

- “6 ETY-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN LAAJENNUS
- 6.1 Ajoneuvotyypit, jotka on muutettu käyttämään lyijytöntä bensiiniä
- 6.1.1 Direktiivin 85/210/ETY määrittelyn mukaisesti yksinomaan lyijytöntä bensiiniä käyttämään muutettujen tai säädettyjen ajoneuvotyyppien tyyppihyväksyntää laajennetaan, jos valmistaja näyttää tyyppihyväksynnästä päättävän viranomaisen hyväksymällä tavalla toteen, että muutetun ajoneuvon äänitaso ei ylitä 5.2.2.1 kohdassa vahvistettuja raja-arvoja.
- 6.2 Muulla tavoin muutetut ajoneuvotyypit
- 6.2.1 Tyyppihyväksynnän laajennus saadaan antaa ajoneuvotyypeille, jotka poikkeavat ominaisuuksiltaan liitteessä III luetelluista, jos tyyppihyväksynnän antanut viranomainen katsoo, että tehdyt muutokset eivät todennäköisesti haittaavasti lisää ajoneuvon äänitasoa.”

LIITE II

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 70/220/ETY LIITTEeseen I

1 Lisätään 2.2 kohdan alkuun seuraava:

- “2.2 ‘Vertailupainolla’ tarkoitetaan täydessä käyttökunnossa olevan ajoneuvon painoa, vähennettynä kuljettajaa edustavalla 75 kg:n vakiokuormalla ja lisättynä 100 kg:n vakiokuormalla.”

2 Muutetaan 3.2.4 kohta seuraavasti:

- “3.2.4 Ottomootorilla varustettujen ajoneuvojen osalta ilmoitus siitä, sovelletaanko 5.1.2.1 kohtaa (täyttöaukon suuruus) tai 5.1.2.2 kohtaa (merkintä) ja jälkimmäisessä tapauksessa lisäksi kuvaus kyseisestä merkinnästä.”

3 Lisätään 5.1.2.1 ja 5.1.2.2 kohtaan seuraava:

- “5.1.2.1 Jollei 5.1.2.2 kohdassa toisin määrätä, polttonestesäiliön täyttöaukon on oltava siten rakennettu, ettei säiliötä voi täyttää polttoainepumpulla, jonka syöttöletkun suukappaleen ulkohalkaisija on 23,6 mm:ä tai sitä suurempi.
- 5.1.2.2 Edellä 5.1.2.1 kohtaa ei sovelleta ajoneuvoihin, jotka täyttävät seuraavat kaksi edellytystä:
- 5.1.2.2.1 ajoneuvo on siten suunniteltu ja rakennettu, ettei lyijyä sisältävällä polttoaineella voi olla haitallista vaikutusta pakokaasupäästöjen rajoittamiseen suunniteltujen laitteiden toiminnalle, ja
- 5.1.2.2.2 ajoneuvo on varustettu standardin ISO 2757-1985⁽¹⁾ mukaisella näkyvällä, helposti luettavissa olevalla ja pysyvästi merkityllä, lyijytöntä bensiiniä osoittavalla tunnusmerkillä (4.26), joka on sijoitettava siten, että polttonestesäiliötä täyttävä henkilö voi heti sen nähdä. Lisämerkintöjen käyttö on sallittua.”

(¹) Esitetään direktiivin 78/316/ETY liitteessä II olevassa kuvassa 22

LIITE III

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 72/245/ETY LIITTEeseen I

Lisätään 8 kohta seuraavasti:

- “8 ETY-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN LAAJENTAMINEN
- 8.1 **Ajoneuvotyypit, jotka on muutettu käyttämään lyijytöntä bensiiniä**
- 8.1.1 Direktiivin 85/210/ETY määrittelyn mukaisesti yksinomaan lyijytöntä bensiiniä käyttämään muutettujen tai säädettyjen ajoneuvotyyppien tyyppihyväksyntää laajennetaan, jos valmistaja näyttää, että radiohäiriöiden vaimennus muutetussa ajoneuvossa on tässä liitteessä olevassa 9 kohdassa vahvistettujen tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevien raja-arvojen mukainen.
- 8.2 **Muulla tavoin muutetut ajoneuvotyypit**
- 8.2.1 Tyyppihyväksynnän laajennus saadaan antaa ajoneuvotyypeille, jotka poikkeavat ominaisuuksiltaan tämän liitteen 2.2 kohdassa luetelluista, jos tyyppihyväksynnän antava viranomainen katsoo, etteivät tehdyt muutokset todennäköisesti heikennä radiohäiriöiden vaimennusta ajoneuvossa.”
-

LIITE IV

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 72/306/ETY LIITTEeseen V

Korvataan liite V seuraavasti:

“HYVÄKSYNTÄTESTEISSÄ JA TUOTANNON VAATIMUSTENMUKAISUUDEN TARKASTAMISESSA KÄYTETTÄVÄN OHJEPOLTTOAINEEN TEKNISET OMINAISUUDET

Vertailupolttoaine CEC RF-03-A-84 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽⁷⁾

	Raja-arvot ja yksiköt	Vertailumenetelmä
Setaaniluku ⁽⁴⁾	väh. 49 enint. 53	ASTM D 613
Tiheys 15 °C (kg/l)	väh. 0,835 enint. 0,845	ASTM D 1298
Tislautuminen ⁽²⁾ , 50 % 90 %	väh. 245 °C väh. 320 °C enint. 340 °C	ASTM D 86
Lopullinen kiehumispiste	enint. 370 °C	
Leimahduspiste	väh. 55 °C	ASTM D 93
Samepiste	väh. - enint. - 5 °C	EN 116 (CEN)
Viskositeetti 40 °C	väh. 2,5 mm ² /S enint. 3,5 mm ² /S	ASTM D 445
Rikkipitoisuus	(vähimmäispitoisuus ilmoitettava) enint. 0,3 % painosta	ASTM D 1266/D 2622 D 2785
Kuparikorroosiokoe	enint. 1	ASTM D 130
Hiiltojiäte 10 %:n pohjasta	enint. 0,2 % painosta	ASTM D 189
Tuhkapitoisuus	enint. 0,01 % painosta	ASTM D 482
Vesipitoisuus	enint. 0,05 % painosta	ASTM D 95/D 1744
Vahva happoluku	enint. 0,2 mg KPH/g	
Hapettuminen ⁽⁶⁾	enint. 2,5 mg/100 m	ASTM D 2274
Lisäaineet ⁽⁵⁾		
Hiilivetysuhde	(ilmoitettava)	

(1) Vastaavia ISO:n menetelmiä sovelletaan, kun ne julkaistaan niiden kattaessa kaikki edellä luetellut ominaisuudet.

(2) Taulukossa annetut luvut esittävät haihtuneita määriä (tuotto prosentti + häviö prosentti).

(3) Taulukon luvut ovat “todellisia arvoja”. Niiden raja-arvot määritellään “Öljytuotteiden laadun määrittästä” koskevan ASTM D 3244 mukaan; enimmäisarvon määrittäessä otetaan huomioon 2R:n vähimmäispoikkeama nolasta ylöspäin; enimmäis- ja vähimmäisarvoa määrittäessä vähimmäispoikkeama on 4R (R = toistettavuus).

Huolimatta tästä tilastointitarkoituksiin tarvittavasta toimenpiteestä, polttoaineen valmistajan on aina pyrittävä nolla-arvoon, kun vaadittu enimmäisarvo on 2R, ja keskiarvoon, kun polttoaineen ominaisuudelle on annettu enimmäis- ja vähimmäisarvo. Jos on tarpeen selventää täyttääkö polttoaine eritelmän vaatimukset, sovelletaan ASTM D 3244.

(4) Setaanilukualueeseen sovelletaan 4R:n vähimmäisvaatimusta. Jos polttoaineen toimittajan ja käyttäjän välille syntyy asiasta erimielisyyttä, se voidaan ratkaista ASTM D 3244 perustuvien vertailumittausten avulla; tulos on yksittäisten määritysten asemasta perustettava riittävään moneen mittaukseen.

(5) Polttoaine saa koostua ainoastaan suoratislauksella tuotettujen krakattujen mineraaliöljytisleidien osista, joista rikinpoisto on sallittu. Polttoaine ei saa sisältää metallisia lisäaineita eikä syttymisherkkyyttä parantavia lisäaineita.

(6) Vaikka polttoaineen hapettuminen estetään varsin tehokkaasti, sen varastointiaika on yleensä rajallinen. Polttoaineen toimittajan on annettava tiedot varastointiajasta ja -olosuhteista.

(7) Jos moottorin tai ajoneuvon lämpöteho on laskettava, voidaan polttoaineen lämpöarvo laskea kaavasta:

$$\text{Ominaisenergiasisältö (lämpöarvo) (netto) MJ/kg} = (46,423 - 8,792d^2 + 3,170d) (1 - (x + y + s)) + 9,420s - 2,499x$$

jossa: d = tiheys 15 °C lämpötilassa

x = vesipitoisuus painosta (%/100)

y = tuhkapitoisuus painosta (%/100)

s = rikkipitoisuus painosta (%/100).”

LIITE V

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 80/1268/ETY LIITTEeseen I

1 Muutetaan 3.1.1 kohta seuraavasti:

Poistetaan ilmaisu "sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 78/665/ETY".

2 Lisätään 7 kohta seuraavasti:

"7 ETY-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN LAAJENNUS

7.1 Ajoneuvotyypit, jotka on muutettu käyttämään lyijytöntä polttoainetta

7.1.1 Direktiivin 85/210/ETY määrittelyn mukaisesti yksinomaan lyijytöntä bensiiniä käyttämään muutettujen tai säädettyjen ajoneuvotyyppien tyyppihyväksyntää laajennetaan, jos tyyppihyväksyvä viranomais antaa hyväksynnän ja jos muutetut ajoneuvot täyttävät seuraavat edellytykset:

7.1.1.1 valmistajan on näytettävä, että yhdessä kolmessa testissä mitattu polttoaineen kulutus ei ylitä enempää kuin 5 %:ä alkuperäisellä hyväksytyllä ajoneuvotyyppillä mitattua arvoa. Tällöin ajoneuvon tyyppihyväksynnän laajentamisen on noudatettava alkuperäisen tyyppihyväksynnän arvoja, tai

7.1.1.2 jos jossakin kolmessa testissä mitattu polttoaineenkulutus ylittää enemmän kuin 5 %:a alkuperäisellä hyväksytyllä ajoneuvotyyppillä mitatun arvon, valmistajan on ilmoitettava testien mukaisesti saatu ns. korjattu polttoaineen kulutus. Tällöin tyyppihyväksyntää laajennetaan soveltamalla ilmoitettuja kulutusarvoja muutettuun ajoneuvotyyppiin.

7.2 Muulla tavoin muutetut ajoneuvotyypit

7.2.1 Tyyppihyväksynnän laajennus saadaan antaa ajoneuvotyypeille, jotka poikkeavat ominaisuuksiltaan liitteessä II luetelluista, jos tyyppihyväksynnän antava viranomais katsoo, että tehdyillä muutoksilla ei todennäköisesti ole ajoneuvon polttoaineenkulutusta lisäävää vaikutusta."

LIITE VI

MUUTOKSET DIREKTIIVIN 88/1269/ETY LIITTEeseen I

Korvataan 8 kohta seuraavasti:

- “8 ETY-TYYPPIHVÄKSYNNÄN LAAJENNUS
- 8.1 Ajoneuvotyypit, jotka on muutettu käyttämään lyijytöntä polttoainetta
- 8.1.1 Direktiivin 85/210/ETY määrittelyn mukaisesti yksinomaan lyijytöntä bensiiniä käyttämään muutettujen tai säädettyjen ajoneuvotyyppien tyyppihvaksyntää laajennetaan, jos muutetut ajoneuvot täyttävät seuraavat vaihtoehtoiset vaatimukset:
- 8.1.1.1 valmistajan on näytettävä, että muutetun ajoneuvon moottorin teho on alkuperäisellä hyväksytyllä ajoneuvotyyppillä määritetyissä 9.2 kohdassa tarkoitetuissa tuotannon vaatimustenmukaisuuden täyttävissä raja-arvoissa. Tällöin tyyppihvaksyntää laajennetaan alkuperäisen tyyppihvaksynnän tehoarvolla, tai
- 8.1.1.2 valmistajan on ilmoitettava moottorin tehon muutettu arvo, jonka on oltava pienempi kuin alkuperäisellä tyyppihvaksytyllä ajoneuvolla mitattu arvo. Tällöin tyyppihvaksyntää laajennetaan soveltamalla ilmoitettuja tehoarvoja.
- 8.2 Muulla tavoin muutetut ajoneuvotyypit
- Muut, tämän liitteen lisäyksissä 1 tai 2 lueteltuihin ominaisuuksiin tehdyt, moottoria koskevat muutokset on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Kyseinen viranomainen voi tämän jälkeen joko:
- 8.2.1 katsoa, ettei tehdyillä muutoksilla ole merkittävää vaikutusta moottorin tehoon, tai
- 8.2.2 vaatia moottorin tehoa uudelleen määritettäväksi tarpeellisiksi katsottavin testein.”

Korvataan 9 kohta seuraavasti:

- “9 NETTOTEHON MITTAUS JA SALLITUT POIKKEAMAT
- 9.1 Valmistajan moottorityypille ilmoittama nettoteho on hyväksyttävä, jos se ei poikkea enempää kuin $\pm 2\%$:a enimmäistehosta eikä enempää kuin $\pm 4\%$:a muissa tehokäyrän mittauspisteissä saaduista arvoista moottorin käyntinopeuspoikkeaman ollessa $\pm 1,5\%$ - arvoista, jotka tyyppihvaksyntätestejä suorittava tutkimuslaitos on mitannut testattavasta moottorista.
- 9.2 Tuotannon vaatimustenmukaisuutta tarkastettaessa moottorin teho on testeissä mitattava kahdella moottorin nopeudella S 1 ja S 2, jotka vastaavat tyyppihvaksytytyn ajoneuvon enimmäistehon ja enimmäisvääntömomentin mittauspisteitä. Näillä kahdella nopeudella, joissa sallitaan $+5\%$:a vaihtelu, nopeusalueilla S 1 $\pm 5\%$ ja S 2 $\pm 5\%$ vähintään yhdessä pisteessä mitattu nettoteho ei saa poiketa enempää kuin 5% tyyppihvaksyntätesteissä mitatusta arvosta.”